КАЧАЛА С.В., асистент
Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу

РОЗВИТОК ВОДНОГО ТУРИЗМУ В КАРПАТАХ

Туризм є рушійною силою економічного зростання і займає важливе місце в концепції розвитку регіону [1]. Карпатський регіон пронизаний водними артеріями, тому водні ресурси становлять особливу цінність і являють собою один з основних компонентів рекреаційного потенціалу регіону. Саме тому метою даного дослідження виступає саме популяризація водного туризму на Карпатських річках.

Водний туризм (морський туризм, річковий туризм, озерний туризм) — один з різновидів туризму, в основі якого подолання маршруту водною поверхнею.

Розрізняють декілька підвидів водного туризму: сплав по річках, рафтинг, вітрильний туризм, каякінг, каньйонінг (подолання каньйонів без допомоги плаваючих засобів), віндсерфинг, вейкбординг.

Окремо варто згадати про туристичну привабливість цих місць, особливо останнім часом, з розвитком водного туризму (риболовля, хоч вона і заборонена в багатьох місцях, сплави, рафтинг).

На річках є пороги і бистрини. Це зумовлює розвиток водного туризму: спортивний гірський сплав. Щороку проходять змагання відкриті чемпіонати (Черемош, Прут, Мізунка) з техніки водного туризму. Окремо треба сказати про рафтинг, який набирає все більшої популярності. Саме через це цей регіон так туристично привабливий.

Довжина річки Прут становить 967 км (з них на території України – 272 км); відстань по прямій лінії між його витоком і гирлом – тільки близько 437,5 км. При впаданні в Дунай Прут розділяється на два рукави, з яких один вливається у велике озеро Братиш, а інший – безпосередньо в Дунай за 15 км від м. Галац і за 105 км від Чорного моря.

Прут – популярна ріка у середовищі туристів-водників карпатська ріка. В умовах високої води ця річка стає подекуди вельми складною і успішне її

проходження робить честь будь-кому. От тільки шкода, що рівень води у Пруті дуже примхливий і непередбачуваний

Прут - ліва притока Дунаю. Його витоки лежать на схилах найвищої вершини Українських Карпат - гори Говерла.

Між Говерлою і першою за нею вершиною Брецкул є великий і дуже високий цирк - це славнозвісний "брецкульський котел", колиска Пруту. З цих майже вертикальних схилів цирку, падають на дно гомінливі ручаї, і, зливаючись там, біжать ще не дуже широченною річкою, в яку, то з лівого боку, то з правого з шумом вливаються потоки. Так народжується Прут - найцікавіша річка для рафтингу в Україні.

Довжина цього "котла" десь близько двох кілометрів. І ось, через 2 км з'являється велике урвище. І Пруту не залишається нічого робити, як зі страшним ревом падати вниз по розмитих водою кам'яних блоках. Так утворився багатокаскадний водоспад Гук, більш як п’ятдесятиметрової висоти.

Мизу́нка (Мізу́нька) — річка в Українських Карпатах, у межах Долинського району Івано-Франківської області. Ліва притока Свічі (басейн Дністра).

Цікава для сплаву в умовах середньої або високої води ділянка ріки від Ворохти до Яремчі довжиною приблизно 30 кілометрів. Тут зустрічаються різноманітні пороги середньої складності, з-поміж яких можна виокремити Триступінчатий в кінці Ворохти, Водоспадний біля села Микуличин, Косий між Микуличиним та Яремчею. Але найскладніше місце річки — Яремчанський каньйон довжиною майже два кілометри, який починається в Яремчі коло турбази «Гуцульщина» на правому березі і закінчується через 200–300 метрів після водоспаду Пробий біля автомобільного моста через ріку [3].

Каньйон змушує майже без зупинки, з короткими перервами, долати доволі складні пороги, зокрема Прикарпатський, притиск Довбуша і, звичайно ж, сам водоспад. Слід зазначити, що за низької води сплав по каньйону важкий через мілини, а за високої — дуже небезпечний. А від проходження водоспаду варто утриматись за будь-якого рівня води.

Яремчанський каньйон за високої води стає місцем, важким для каякера. Високі зливи, косі хаотичні хвилі та бочки, необхідність постійного маневрування вимагають «викластись на усі сто» у боротьбі з рікою. Веслярам

рафтів та катамаранів дещо легше, але і їм треба бути надзвичайно уважними та обережними. Особлива уважність потрібна при підході до водоспаду. В екіпажів суден є буквально 50 метрів для причалювання до берега річки, щоб не потрапити у водоспад.

Рибальство на річці Прут не має великого значення. Рибна фауна ріки, загалом, подібна до Дунайської. Сприятливі кліматичні умови долини Прута і багатство його флори обумовлюють надзвичайно багату фауну птахів. У верхній течії річки Прут і його притоках найчастіше трапляються форель, головень, піскар, бистрянка, щиповка, підкаменник, дещо рідше – лосось дунайський, підуст, минь, вусань, уклея, дуже рідко – рибець, бички, голець, чоп. У середній течії водяться головень, підуст, піскар, рибець, вусань, уклея, щиповка, чоп, рідше – жерех, щука, бистрянка, голець, окунь, ще рідше – плотва, язь, густера, короп, лящ, гірчак, сом, минь, йорж. У заплавних водоймах переважають щука, лин, піскар, короп, карась, в'юн, окунь, менше – язь, плотва, голець і найбільш рідкісні – лящ, уклея, гірчак, йорж, колючка. Різноманітність риби робить рибалку на Пруті захоплюючою і непередбачуваною [2].

Отже, зважаючи на стрімкий розвиток туризму у Карпатському регіоні, можна зауважити важливість і невід’ємність водних об’єктів у цьому процесі. Адже окрім водозабезпечення гідрологічні ресурси становлять і неабияку рекреаційну цінність, тому варто звернути особливу увагу на розвиток сфери водного туризму та створити всі умови для його безпечного функціонування. Адже будь яка діяльність, в тому числі і туристична чинить навантаження на навколишнє середовище, а запорукою сталого розвитку є раціональне використання ресурсів. Це й повинно стати основою стратегії розвитку регіону.

Список використаних джерел:

1. Гаврилишин І.П. Туризм України: проблеми і перспективи. -К., 1994.

2. Голояд Б. Природні ландшафти Українських Карпат та їхнє використання з рекреаційно-туристською метою. // Краєзнавець Прикарпаття. - 2004. - №4.

3 Зінько Ю., Горішевський П. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку сільського туризму у Карпатському регіоні. // Туризм сільський зелений. - 2005. - №ІІІ. - С. 5.